

Infocenter

From: Radoslav Stoyanov <r.stoyanov@bghelsinki.org> 15.11.20
Sent: 03 декември 2020 г. 15:04
To: kpv1@parliament.bg; infocenter@parliament.bg
Subject: Становище по ЗИД на Закона за административните нарушения и наказания, № 002-01-30, внесен от Министерски съвет на 23.07.2020 г., приет на първо гласуване на 24.09.2020 г.
Attachments: 2020-12-03 - Становище по предложение № 054-04-190 за ИД на ЗИД-ЗАНН № 002-01-30.pdf

Уважаеми госпожи и господа,

Прикачено представяме становище на сдружение „Български хелзинкски комитет“ по предложение за изменение на приетия на първо четене ЗИД на ЗАНН, № 002-01-30, представено с вх. № 054-04-190 на 02.10.2020 г.

Становището е изпратено и по обикновена поща.

С уважение,
 Радослав Стоянов

Mr. Radoslav Stoyanov
*Communications expert and
 Assistant in the Legal Defense Program*

Bulgarian Helsinki Committee
 7 Varbitsa Str., et. 4,
 1504 Sofia, Bulgaria

Tel.: [+359 2 944 0670](tel:+35929440670)
 Fax: [+359 2 483 6298](tel:+35924836298)
r.stoyanov@bghelsinki.org
 Please visit our website: www.bghelsinki.org

БЪЛГАРСКИ
ХЕЛЗИНСКИ
КОМИТЕТ

Изх. № 148/03.12.2020 г.

До
Цвета Крайничева
Председателка на 44-ото Народно
събрание на Република България

До
Анна Александрова
Председателка на Комисията по правни
въпроси към 44-ото Народно събрание
на Република България

от
адв. Адела Качаунова
Директорка на Програмата за правна
защита на Българския хелзински
комитет

ОТНОСИ: Становище на Българския
хелзински комитет по предложението с
вх. № 054-04-190/02.10.2020 г. за
изменения и допълнения на приетия на
първо гласуване ЗИД на Закона за
административните нарушения и
показания, № 002-01-30/12.04.2019 г.

Уважаема госпожо Крайничева,

Уважаема госпожо Александрова,

Българският хелзински комитет изразява отрицателно становище по предложението за изменения и допълнения на приетия на първо четене законопроект за изменение и допълнение на Закона за административните нарушения и наказания (ЗИД-ЗАНН), № 002-01-30, внесен от Министерски съвет. Предложението за изменение на ЗИД-ЗАНН е с вх. № 054-04-190/02.10.2020 г. и е на група народни представители. Това предложение по същество повторя ЗИД-ЗАНН от 12.04.2019 г., № 954-01-23, по който също сме представили становище, което повтаряме тук.

Предложението на народните представители за изменение и допълнение на ЗИД-ЗАНН предвижда въвеждането на две нови административни наказания в Закона за административните нарушения и наказания – „безвъзмезден труд в полза на обществото“ и „задържане в териториалните структури на Министерството на вътрешните работи“ за срок до 25 денонощия, както и нарочни процедури за палатане и изпълнение на тези наказания.

Така направеното след първо четене предложение следва да бъде отхвърлено в цялост като противоречащо на забраната за принудителен труд, забраната за нечовешко и унизително отношение.

Забраната за принудителен труд е прогласена в редица международни, регионални и национални актове, сред които:

- Конвенцията относно принудителния или задължителния труд на Международната организация на труда (обн. в ДВ, бр. 91 от 1 януари 1932 г.)
- Международният пакт за граждански и политически права на ООН (чл. 8 § 2. б. „а“) (обн. в ДВ, бр. 43 от 28 май 1976 г.)
- Европейската конвенция за защита правата на човешка и основните свободи (чл. 4 § 2) (обн. в ДВ, бр. 80 от 2 октомври 1992 г.)
- Хартата на основните права на Европейския съюз (чл. 5 § 2)
- Конституцията на Република България (чл. 48, ал. 4).

Съгласно чл. 2, § 1 от Конвенцията относно принудителния или задължителния труд „принудителен или задължителен труд“ означава всяка работа или служба, изисквана от лице под заплахата на каквото и да е наказание и която това лице не се е съгласило доброволно да извършва. Забраната за такъв труд е тясно свързана с правото на свобода от робство, което е първото човешко право, получило закрила в международен договор, а към момента е част от обичайното международно право.

Предвиденото в законопроекта наказание „безвъзмезден труд в полза на обществото“ представлява форма на принудителен труд, защото за неговото изпълнение не се изисква съгласието на нарушителя, а за неизпълнението му е предвидена санкция под формата на замяна на безвъзмездния труд с лишаване от свобода (вж. т. 22 от предложението). За разлика от него, пробационната мярка „безвъзмезден труд в полза на обществото“, включена в системата на наказанията в Наказателния кодекс, не е форма на принудителен труд, именно поради необходимостта от изрично съгласие на осъдения да полага такъв труд (вж. чл. 221, ал. 1 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража).

Международният пакт за граждански и политически права и Европейската конвенция за правата на човешка очертават по идентичен начин хипотезите, в които не е щалице принудителен или задължителен труд, сред които попадат: труд, който обикновено е задължителен за лицата, лишени от свобода или по време на условно

освобождаване от лишаване от свобода; служба от военен характер; повинност, изпълнявана в случай на извънредно положение или бедствие, застрашаващи съществуването или благосъстоянието на обществото; труд или повинност, представляващи елемент от обичайните граждански задължения. Предложеното със законопроекта наказание „безвъзмезден труд в полза на обществото“ не попада в нито една от изброените по-горе хипотези.

Сериозно безпокойство буди и инициативата за засилване на приложението на наказанието „задържане в териториалните структури на Министерството на вътрешните работи“ с продължителност до 25 дни. Въпреки че и към момента такова наказание е предвидено и се налага по реда на Указа за борба с дребното хулиганство и Закона за опазване на обществения ред при провеждане на спортни мероприятия, изпълнението му е силно критикувано поради липса на адекватни условия за дългосрочно задържане в структурите към Министерството на вътрешните работи. В тази връзка, след посещенията си в България през 2017 г., Комитетът против изтезанията препоръчва да се гарантира, че никой не се задържа в полицейските управления за повече от 24 часа, освен ако тези управления не са оборудвани с подходящи места за престой и упражнения на открито и подходящ персонал. Органът на Съвета на Европа подчертава още, че на лицените от свобода за повече от 24 часа, трябва да се предлага някаква форма на дейност – телевизия, книги, спорт, работа. Към настоящия момент, такива условия не са осигурени, поради което продължителното лишаване от свобода в полицейските управления нарушава забраната за нечовешко и унижително отношение.

Освен до грубо нарушаване на основни права на човека, посоченото предложение за изменение и допълнение на приетия на първо четене ЗИД-ЗАНН, № 002-01-30, ще доведе и до нови осъдителни решения срещу Република България в Европейския съд по правата на човека, тежестта от които ще легне преди всичко върху далъкоплатците. В допълнение към това следва да се отбележи, че Народното събрание, както всички други държавни органи, е задължено да спазва Европейската конвенция за правата на човека.

Поради изложените по-горе причини Ви призоваваме да отхвърлите постъпилото с вх. № 054-04-190/02.10.2020 г. предложение за изменение и допълнение на приетия на първо четене ЗИД-ЗАНН, № 002-01-30.

София,
03.12.2020 г.

С уважение,

адв. Адела Качаунова

